

Nyuddannede akademikers veje ind på arbejdsmarkedet

Den 11. maj 2018
 JC/jc@ac.dk

Beskæftigelsesmulighederne for dimittender er stærkt præget af konjunkturerne. Den vanskeligste periode var første halvdel af 00'erne, mens dimittenderne i sidste halvdel af 00'erne, præget af højkonjunktoren, kom hurtigere i arbejde. Beskæftigelsesmulighederne for dimittenderne fra årgange 2013-2016 er et sted imellem de to yderpunkter.

En række faktorer har betydning for hvor hurtigt dimittenderne kommer i beskæftigelse. Det gælder en række personlige karakteristika, studie- og studietids karakteristika og hvilket regionalt arbejdsmarked dimittenden bor i.

Hovedresultater

- Beskæftigelsesmulighederne for dimittender er stærkt præget af konjunkturerne. Niveauet for dimittendårgange 2013-2016 ligger ca. på gennemsnittet for de foregående to årtier.
- Kvindelige dimittender med små børn, er længere tid om at komme i beskæftigelse. Modsat for mænd med små børn.
- For dimittender uden børn er der ingen kønsforskel.
- Indvandrere og efterkommere er længere tid om at komme i beskæftigelse.
- Der er ingen forskel i hvor hurtigt dimittender kommer i beskæftigelse, set i forhold til forældrenes uddannelse.
- Jo yngre man er på dimissionstidspunktet, jo kortere tid går der inden man er i beskæftigelse.
- Hvis den normerede studietid overskrides med mere end et år, går der længere tid inden man er i beskæftigelse, mens overskridelse på op til et år ingen betydning har.
- Jo mere arbejde man har haft i studietiden, jo hurtigere kommer man i beskæftigelse efterfølgende.
- De sundhedsvidenskabelige dimittender er kortest tid om at komme i beskæftigelse, mens dimittenderne fra de kunstneriske uddannelser er længst tid om at komme i beskæftigelse.
- Dimittender fra Nordjylland er længere tid at komme i beskæftigelse, sammenlignet med dimittender fra resten af landet.

Indhold

1.	Dimittenders overgang til beskæftigelse, udviklingen siden 1997	3
	Valg af sammenligningsår er altafgørende	3
	Beskæftigelse og ledighed afspejler hinanden.....	5
	Konjunkturerne præger beskæftigelsen for dimittenderne	6
2.	Hvor hurtigt er dimittenderne i forskellige beskæftigelsesgrader?	8
	Starten på karrierevejen	9
	Fodfæste på arbejdsmarkedet	9
3.	Hvilke dimittenderne kommer hurtigst i job?.....	10
	Effekterne af de personlige karakteristika	10
	Effekterne af studiets og studietidens karakteristika	12
	Forskelle mellem de regionale arbejdsmarkeder.....	13
	Opsummering	13
4.	Dimittenden – personlige karakteristika	14
	Når dimittenden har førskolebørn	14
	Dansk eller ikke-dansk oprindelse og social baggrund	15
	De unge dimittender kommer hurtigst i beskæftigelse	16
5.	Kandidatstudiet og studietiden	17
	Antal år brugt på kandidatstudiet.....	17
	Studiejob	18
	Uddannelseshovedretninger	19
6.	De regionale arbejdsmarkeder	21
	Geografiske forskelle.....	21
Bilag 1:	Sådan er analysen lavet	22
	Populationen	22
	Beskæftigelsesoplysninger	22
	Personkarakteristika	22
Bilag 2:	Time-to-event model.....	23

1. Dimittenders overgang til beskæftigelse, udviklingen siden 1997

Akademikeres overgang fra uddannelse til beskæftigelse har fra tid til anden en central plads i den offentlige debat. Herunder diskuteres hvor lang tid der går fra dimissionen til dimittenden er kommet i beskæftigelse. Ofte fremhæves, at dimittenderne gennemsnitligt er længere tid om at komme i beskæftigelse nu end tidligere. Konklusionen afhænger dog fuldstændigt af, hvilket basisår der sammenlignes med. I forhold til dimittenderne fra 2008, som er en yndet sammenligning, så er dimittenderne fra de senere år rigtignok længere tid om at komme i beskæftigelse. Vælges derimod i stedet at sammenligne med eksempelvis dimittendårgang 2003, så er resultatet det modsatte.

Første del af afsnittet breder den historiske sammenligning ud, og illustrerer, hvordan valg af sammenligningsår er altafgørende for hvilken konklusion der kan drages. Det gøres ved, at supplere med yderligere et nedslagspunkt, udover 2008, som bruges i mange analyser. Konkret er der tale om år 2003, som ligger blot 5 år længere tilbage, men som repræsenterer et på væsentlige punkter andet arbejdsmarked end 2008.

Efterfølgende belyses, hvordan opgørelser af beskæftigelse og ledighed er afspejlinger af hinanden.

Afsnittet sluttet af med et overblik over perioden siden 1997, set i forhold til dimittendernes overgang fra studie til beskæftigelse.

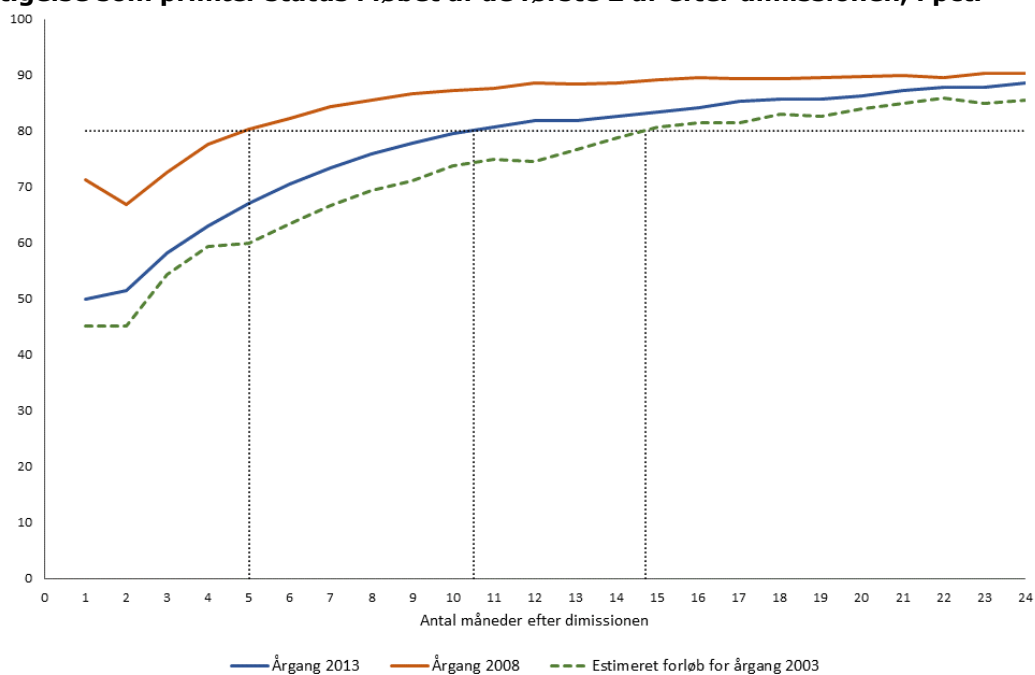
Valg af sammenligningsår er altafgørende

Søgetiden for nyuddannede til at finde det rette jobmatch har udviklet sig over tid. For dimittendårgang 2013 har 80 pct. af de kandidatuddannede beskæftigelse som primær status 10 måneder efter dimissionen, jf. figur 1. Blandt dimittendårgang 2008 var 80 pct. i job allerede efter 5 måneder. Det skal dog her bemærkes, at de konjunkturmæssige og beskæftigelsesmæssige forhold i 2008 fortsat var forholdsvis gunstige, på trods af, at effekterne af finanskrisen trængte sig på.

Hvis sammenligningen var blevet lavet med perioden som ligger endnu længere tilbage, eksempelvis med 2003, så ville billedet have set betydeligt anderledes ud, jf. figur 1. Dimittender fra 2003 oplevede en højere ledighed og en lavere beskæftigelse, sammenlignet med 2013 dimittendårgangen.

Hvis der sammenlignes med eksempelvis dimittendårgang 2003, kan der argumenteres for, at dimittender nu kommer betydeligt hurtigere i beskæftigelse end tidligere.

Figur 1: Andel kandidatdimittender fra 2003, 2008 og 2013 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, i pct.

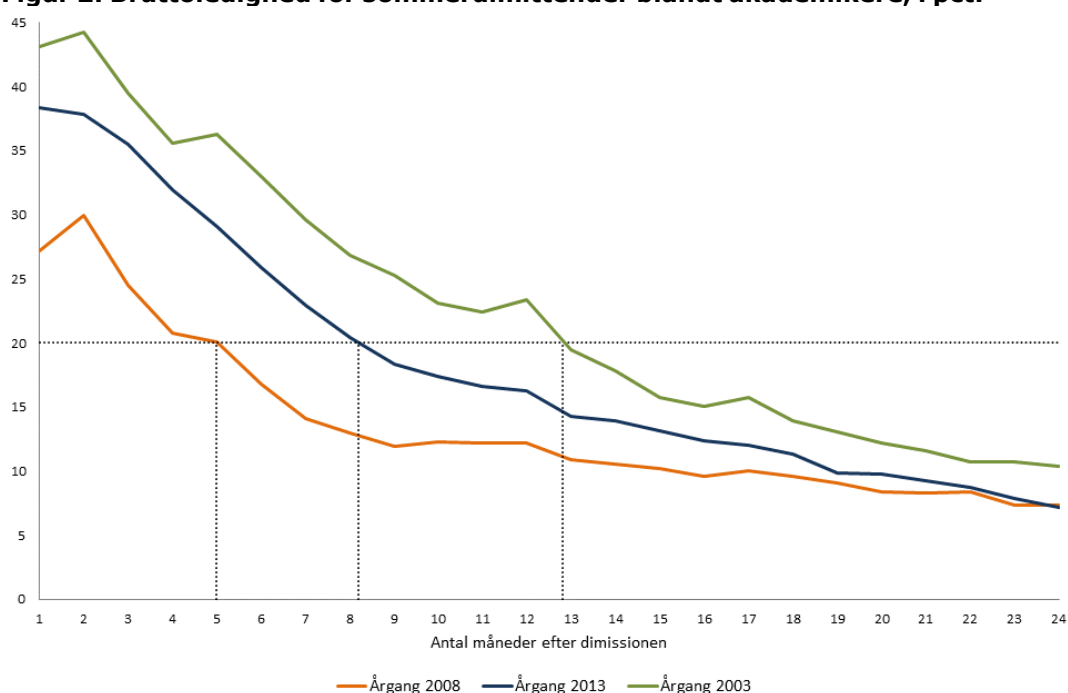
Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE og AMR, samt Akademikernes ledighedsstatistik.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger. Det estimerede forløb for 2003-dimittenderne er beregnet med udgangspunkt i forløbet for 2013-årgangen, som dernæst er korrigeret for forskelle i ledighedsgrader, jf. figur 2.

Beskæftigelse og ledighed afspejler hinanden

Beskæftigelsesgraderne for dimittenderne, jf. figur 1, afspejler sig ledigheden, jf. figur 2. Eksempelvis er 80 pct. af 2008-årgangen i beskæftigelse efter 5 måneder, og tilsvarende ses, af ledighedstallene, at bruttoledigheden er faldet til 20 pct. efter netop 5 måneder. Begge opgørelser det akademiske arbejdsmarked, og afspejler derfor den samme virkelighed, selvom de ikke er fuldt ud parallelle.

Figur 2: Bruttoledighed for sommerdimittender blandt akademikere, i pct.

Kilde: Akademikernes ledighedsstatistik juni 2017

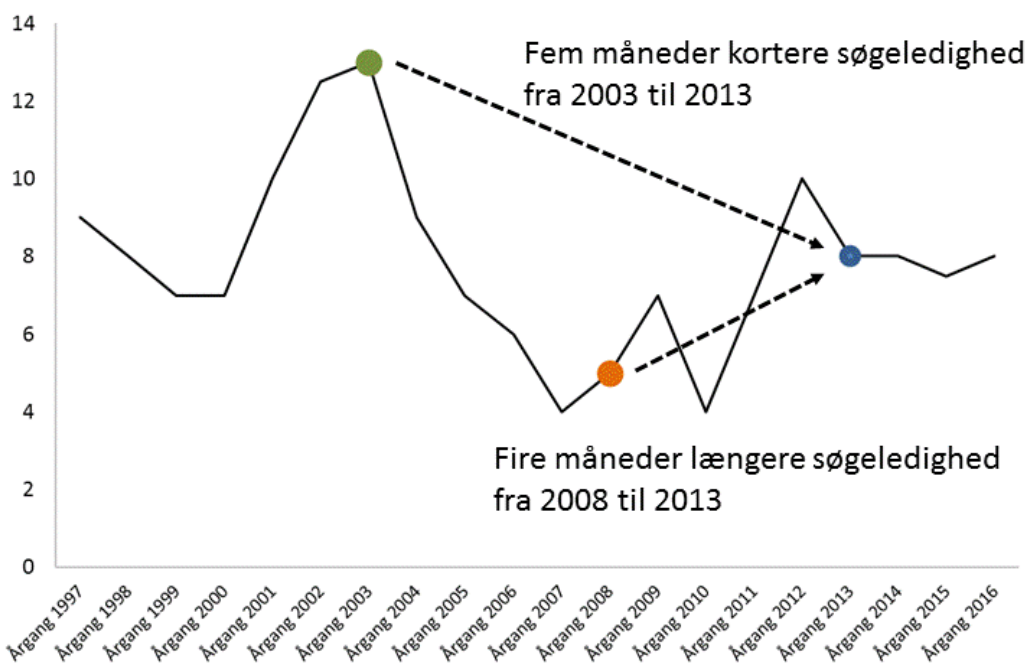
Bem.: Der indgår alle medlemmer af de akademiske a-kasser, som har en uddannelsesmæssig baggrund der er repræsenteret af de akademiske fagforeninger. Det drejer sig primært om kandidatuddannelserne. Sommerdimittenderne er dem der dimitterer i juni, juli eller august måneder.

Ved sammenligninger af ledigheder for dimittender mellem forskellige år, er det afgørende hvilke år man vælger, på samme måde som valg af sammenligningsår for beskæftigelsesandele. Når 2013-årgangen sammenlignes med dem der dimitterede 5 år forinden, 2008-årgangen, så kunne det ved første øjekast give anledning til at konkludere, at ledigheden generelt er stigende, jf. figur 2. Det er dog ikke tilfældet. Hvis der sammenlignes med dem der dimitterede yderligere 5 år tilbage, 2003-årgangen, så var de i betydeligt højere grad præget af søgeledighed. Først efter ca. 13 måneder var deres bruttoledighed for dimittendårgang 2003 kommet ned på 20 pct., jf. figur 2.

Konjunkturerne præger beskæftigelsen for dimittenderne

Ledigheden for dimittenderne har været stærkt præget af konjunkturerne. I de seneste par årtier er to perioder, som er særligt bemærkelsesværdige, jf. figur 3. I første halvdel af 00'erne gik der cirka et år inden bruttoledigheden for kandidatdimittenderne var nået ned på 20 pct. I sidste halvdel af 00'erne og i 2010 var der bedre beskæftigelsesmuligheder, og dimittenderne kom hurtigere i arbejde. Tiden der gik, inden ledigheden for dimittender var nået under 20 pct., svigede i perioden mellem 4 og 7 måneder, og var dermed under det halve af hvad den havde været i første halvdel af 00'erne. Årgang 2008 kom ud på arbejdsmarkedet midt i den gunstige periode, jf. figur 3.

Figur 3: Antal måneder inden bruttoledigheden for sommerdimittenderne var nået ned på 20 pct.

Kilde: Akademikernes ledighedsstatistik juni 2017

Bem.: Der indgår alle medlemmer af de akademiske a-kasser, som har en uddannelsesmæssig baggrund der er repræsenteret af de akademiske fagforeninger. Det drejer sig primært om kandidatuddannelserne. Sommerdimittenderne er dem der dimitterer i juni, juli eller august måneder.

Når der laves sammenligninger af kandidatdimittenders ledighed, så er det helt afgørende, hvilke årgange der sammenlignes. Årgang 2013 kom ud på et arbejdsmarked, som i højere grad var udfordret, sammenlignet med 2008-årgangen, jf. figur 3. I den sammenligning, kan det se ud som om, at søgeledigheden blandt dimittenderne er et voksende problem. Hvis der derimod vælges et sammenligningsgrundlag, der ligger yderligere 5

år tilbage, 2003-årgangen, så ser billedet anderledes ud. For 2003-dimit-
tenderne gik der mere end et år, inden ledigheden var nået ned på 20
pct., mens det tilsvarende var 8 måneder for 2013-årgangen. I den sam-
menligning kan det se ud som om, at søgeledigheden nu er mindre ud-
bredt end tidligere.

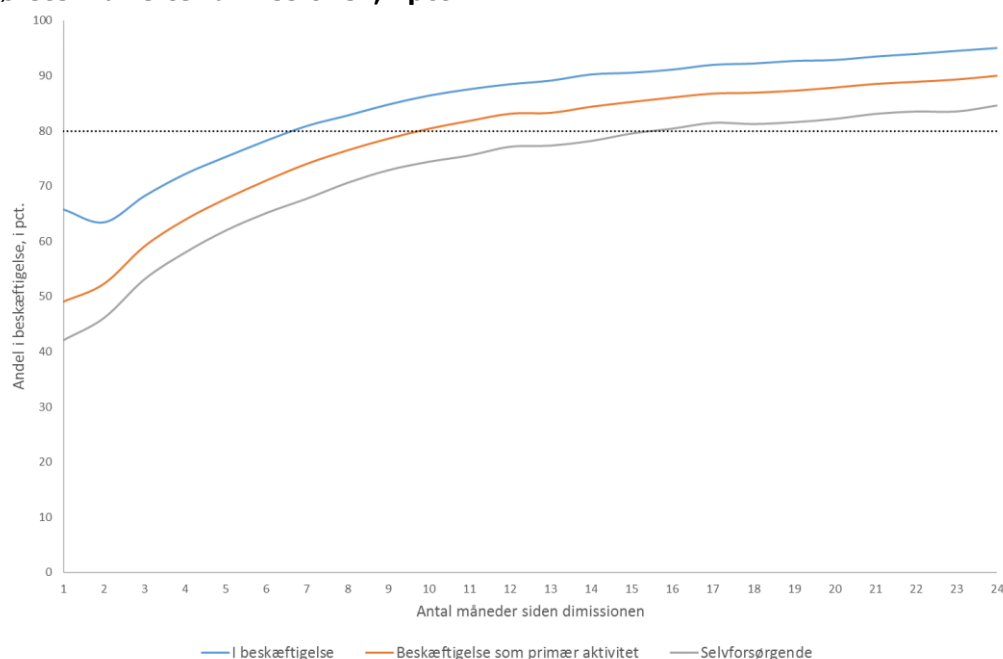
2. Hvor hurtigt er dimittenderne i forskellige beskæftigelsesgrader?

Som nyuddannet akademiker oplever mange en vis søgeledighed. Det kan tage noget tid at finde det rette jobmatch. Der kan anlægges forskellige betragtninger på, hvornår dimittenden kan siges at være kommet i beskæftigelse.

I det følgende anlægges to forskellige betragtninger. Indledningsvis identificeres dimittendernes første beskæftigelse, uanset i hvor høj grad beskæftigelsen er. Det er interessant at få afdækket hvordan karrierevejen starter, uanset om det eksempelvis er i form af et job, med et beskedent timetal, eller om det er et fuldtidsjob.

Dernæst afdækkes, hvornår dimittenderne kommer i beskæftigelse i en grad, så det er deres primære status. Derved tegnes et billede af, hvor lang tid der går, inden personen har fået et vist fodfæste på arbejdsmarkedet.

Figur 4: Andel kandidatdimittender fra 2014 i beskæftigelse i løbet af de første 2 år efter dimissionen, i pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Alle tre kurver knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger.

Starten på karrierevejen

I analyser af nyuddannedes karriereveje er det ønskeligt at tage alle mulige karriereveje med. På den måde skabes der et fuldstændigt billede. Derfor betragtes, i denne del af analysen, alle grader af beskæftigelse uanset timetal, som reel beskæftigelse. Den første måned med beskæftigelse er dermed starten på den nyuddannedes karrierevej.

Der går ca. syv måneder inden 80 pct. af dimittenderne er i beskæftigelse, jf. figur 4. Det er dermed det tidspunkt, hvor fire ud af fem har påbegyndt deres karrierevej, som nyuddannet akademiker.

Fodfæste på arbejdsmarkedet

Det er også af interesse at afdække hvor lang tid der går inden dimittenderne får fodfæste på arbejdsmarkedet. Derfor er fokus på beskæftigelse som er af et mere betydeligt omfang.

Den valgte afgrænsning er at se på hvornår dimittenderne har beskæftigelse som den primære status i en måned. Teknisk set laves afgrænsningen ved dem som har mindst halvtidsbeskæftigelse. Med den tilgang, så går der ca. 10 måneder, inden 80 pct. har fået fodfæste på arbejdsmarkedet, jf. figur 4 (og figur 1). Hvis kravet til hvornår dimittenden anses for at være kommet i beskæftigelse skærpes yderligere, så går der tilsvarende længere tid, inden eksempelvis 80 pct. er i beskæftigelse, jf. figur 4.

Ovenstående opgørelser viser gennemsnit for alle dimittender med lange videregående uddanner. Der er dog forskelle på hvor lang tid der går inden dimittenderne er i beskæftigelse, afhængig af forskellige karakteristika, som afdækket i det følgende.

3. Hvilke dimittenderne kommer hurtigst i job?

Der er mange faktorer der spiller en rolle for, hvor hurtigt dimittenderne kommer i beskæftigelse. Betydningen af de forskellige faktorer er dels analyseret i et samspil, som præsenteres i dette afsnit. Dels præsenteres i de efterfølgende afsnit sammenhænge mellem de enkelte grupper og deres beskæftigelsesandele de første to år efter dimissionen.

Den del af analysen, hvor faktorerne indgår i et samspil afdækker hvorvidt de enkelte faktorer har effekt. Dertil kommer, at det estimeres hvor sikkert der kan konkluderes på den effekt. De specifikke resultater og parameterestimerer er gengivet i bilag 2. I det følgende beskrives resultaterne i ord.

Faktorerne, som har betydning for sandsynligheden for at komme i beskæftigelse, er her delt op i tre grupper:

- 1) De personlige forhold er repræsenteret ved oplysning om hvorvidt dimittenden har små børn, dimittendens etnicitet, dimittendens sociale baggrund og dimittendens alder.
- 2) Studiets og studietidens karakteristika er udtrykt ved studietidens længde, omfanget af studiejob og hvilken hovedgruppe af lang videregående uddannelse der dimitteres fra.
- 3) De regionale arbejdsmarkeder er karakteriseret ved landsdelene.

De sammenhænge der er mellem forskellige faktorer, og dimittendernes tilbøjelighed til at komme i beskæftigelse, er gennemsnitlige alt-andetlige faktorer. For den enkelte vil det dermed være kombinationen af karakteristika som er afgørende, og selv der kan man jo afvige fra gennemsnittet.

Effekterne af de personlige karakteristika

Et hovedresultat er, at det har betydning for sandsynligheden for at komme hurtigt i beskæftigelse, hvis man som dimittend har førskolebørn. Effekten er dog modsatrettet for kvinder og for mænd. Kvindelige dimittender som har små børn, er længere tid om at komme i beskæftigelse. Mandlige dimittender, som har små børn, er kortere tid om at komme i beskæftigelse. For dimittender uden børn er der ingen kønsforskel, set i forhold til hvor hurtigt man kommer i beskæftigelse.

Boks 1: Sammenhænge mellem dimittendernes person karakteristika og tilbøjeligheden til at komme i beskæftigelse.

- Kvindelige dimittender som har små børn, er længere tid om at komme i beskæftigelse, mens mandlige dimittender som har små børn, er kortere tid om at komme i beskæftigelse.
- For dimittender uden børn er der ingen kønsforskel, set i forhold til hvor hurtigt man kommer i beskæftigelse.
- Indvandrere og efterkommere er længere tid om at komme i beskæftigelse. Det gælder i lidt højere grad for de ikke-vestlige end for de vestlige.
- Dimittender af etnisk dansk oprindelse med ikke-boglig forælder baggrund er lige så hurtigt i beskæftigelse, som dem med boglig uddannelsesmæssig baggrund.
- Jo ældre man er på dimissionstidspunktet, jo længere tid går der inden man kommer i beskæftigelse.

Dimittender som er indvandrere eller efterkommere af indvandrere er gennemsnitligt længere tid om at komme i beskæftigelse, sammenlignet med dimittender af dansk oprindelse. Forskellen til dimittender af dansk oprindelse er markant.

Der er ikke tilstrækkeligt datagrundlag til at opdele indvandrere og efterkommere på deres sociale ophav, i form af forældrenes uddannelsesmæssige baggrund. Derfor er det uvist, om der er forskelle på om dimittender med indvandrer eller efterkommer baggrund med eksempelvis boglig og ikke-boglig forældrebaggrund.

For dimittender med dansk oprindelse er dem med ikke-bogligt uddannede forældre lige så hurtigt i beskæftigelse, som dimittenderne med bogligt uddannede forældre.

Blandt de nyuddannede akademikere, er det de yngre der kommer hurtigere i beskæftigelse, sammenlignet med lidt ældre nyuddannede. De 27-årige dimittender kommer i beskæftigelse i et forløb, som ligger tæt op ad gennemsnittet for alle LVU'ere.

Effekterne af studiets og studietidens karakteristika

Side 12 af 23

Det overordnede billede er, at jo flere år man bruger på sit kandidatstudie, jo længere tid går der inden man kommer i beskæftigelse efterfølgende. Særligt gælder, at hvis man har brugt mere end 3 år på studiet, så er beskæftigelsesandelen lavere, end for de dimittender som har brugt kortere tid på studiet. Fra ca. et halvt år efter dimissionen er beskæftigelsesandelen vedvarende ca. 3 procentpoint under det overordnede gennemsnit for alle dimittender.

Boks 2: Sammenhænge mellem dimittendernes studiets og studietidens karakteristika og tilbøjeligheden til at komme i beskæftigelse.

- Hvis den normerede studietid overskrides med mere end et år, går der længere tid inden man er i beskæftigelse.
- Overskridelse på op til et år har ingen betydning for hvor lang tid der går inden man er i beskæftigelse.
- Jo mere arbejde man har haft i studietiden, jo hurtigere kommer man i beskæftigelse efterfølgende.
- Blandt hovedgrupperne af lange videregående uddannelser er de sundhedsvidenskabelige dimittender kortest tid om at komme i beskæftigelse, mens dimittenderne fra de kunstneriske uddannelser er længst tid om at komme i beskæftigelse.

Det har betydning for beskæftigelsesmulighederne som nyuddannet, om man har haft beskæftigelse i studietiden. Dimittender som har haft mange timers arbejde i løbet af sidste studieår, har gennemsnitligt bedre beskæftigelsesmuligheder end dem der i mindre grad eller slet ikke har været i beskæftigelse.

Blandt hovedgrupperne af lange videregående uddannelser er de sundhedsvidenskabelige dimittender gennemsnitligt kortest tid om at komme i beskæftigelse. Dimittenderne fra de kunstneriske uddannelser er gennemsnitligt længst tid om at komme i beskæftigelse. Resultaterne flugter med en række tidligere analyser. Den samlede liste over effekterne for alle hovedgrupperne af kandidatuddannelser findes som del af resultaterne fra modelestimationen i bilag 2.

Forskelle mellem de regionale arbejdsmarkeder

Der er forskelle i hvor hurtigt dimittenderne kommer i beskæftigelse, afhængigt af hvor i landet de bor. Når der er taget højde for alle øvrige faktorer, som indgår i analysen, så er dimittenderne fra Nordjylland gennemsnitligt længere tid om at komme i beskæftigelse, sammenlignet med øvrige dimittender.

Boks 3: Sammenhænge mellem de regionale arbejdsmarkeder og tilbøjeligheden til at komme i beskæftigelse.

- Hvis dimittenden bor i Region Nordjylland, så tager det længere tid at komme i beskæftigelse, sammenlignet med dimittender fra resten af landet.

Opsummering

Ovenstående gennemgang af resultaterne af model estimationen udgør et konsistent sammenhængende billede af dimittendernes overgang fra studie til beskæftigelse. Til understøttelse heraf, præsenteres i det følgende visuelt de beskæftigelsesmæssige forløb. For hver af ovenfor omtalte faktorer, er der lavet kurver, som illustrerer i hvilken grad dimittenderne kommer i beskæftigelse i løbet af de første to år efter dimissionen.

4. Dimittenden – personlige karakteristika

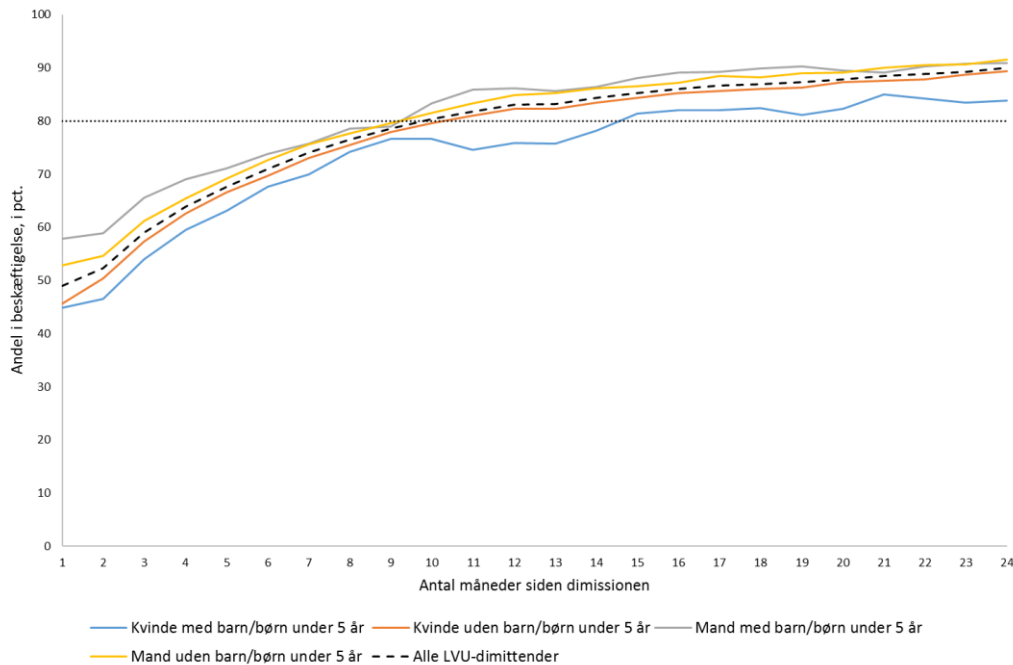
I dette og de to følgende afsnit præsenteres visuelt de beskæftigelsesmæssige forløb. For hver af ovenfor omtalte faktorer, er der lavet kurver, som illustrerer i hvilken grad dimittenderne kommer i beskæftigelse i løbet af de første to år efter dimissionen.

Når dimittenden har førskolebørn

Dimittender som har stiftet familie og har små børn, har en anden tilbøjelighed til at komme i beskæftigelse, sammenlignet med dem der ikke har små børn. Kvindelige dimittender som har små børn, er længere tid om at komme i beskæftigelse, mens mandlige dimittender som har små børn, er kortere tid om at komme i beskæftigelse, jf. figur 5.

For dimittender uden børn er der ikke signifikant kønsforskel, set i forhold til hvor hurtigt man kommer i beskæftigelse.

Figur 5: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, i pct.

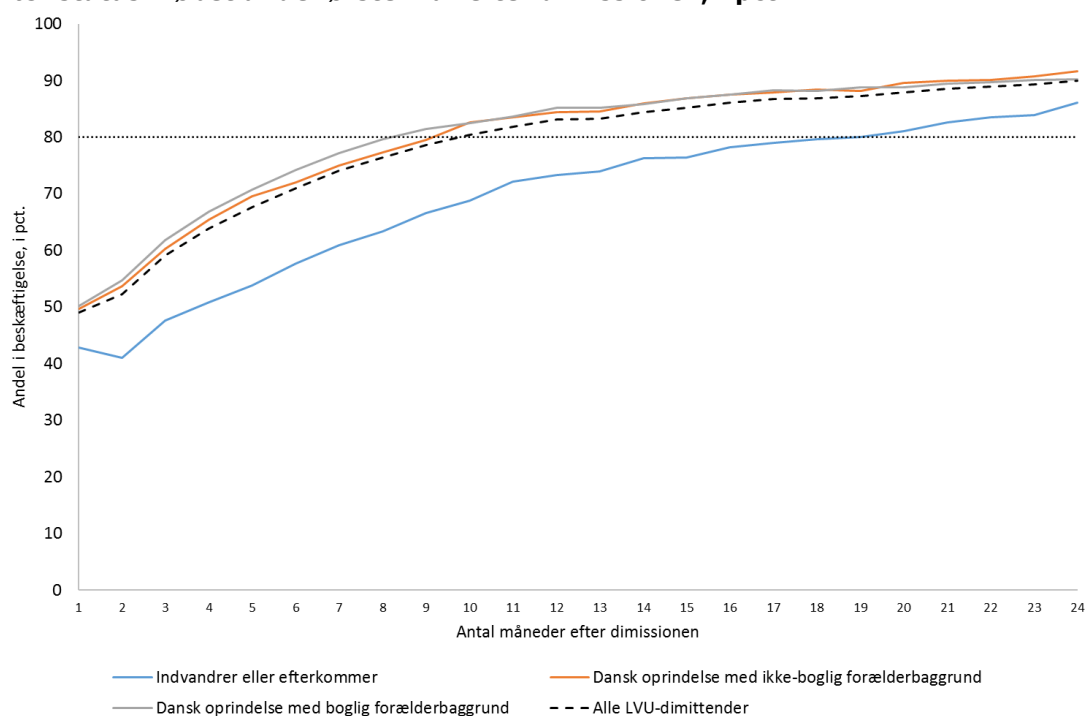

Kilde: Egne beregninger på registerdata, BEF, KOTRE og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenstiden på 5 uger.

Dimittender, som er indvandrere eller efterkommere af indvandrere, er gennemsnitligt længere tid om at komme i beskæftigelse, sammenlignet med dimittender af dansk oprindelse, jf. figur 6. Forskellen til dimittender af dansk oprindelse er markant. Den største forskel i procentpoint ses, efter fem måneder, hvor beskæftigelsesandelen for dem med dansk oprindelse er 16 procentpoint højere.

Figur 6: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, i pct.

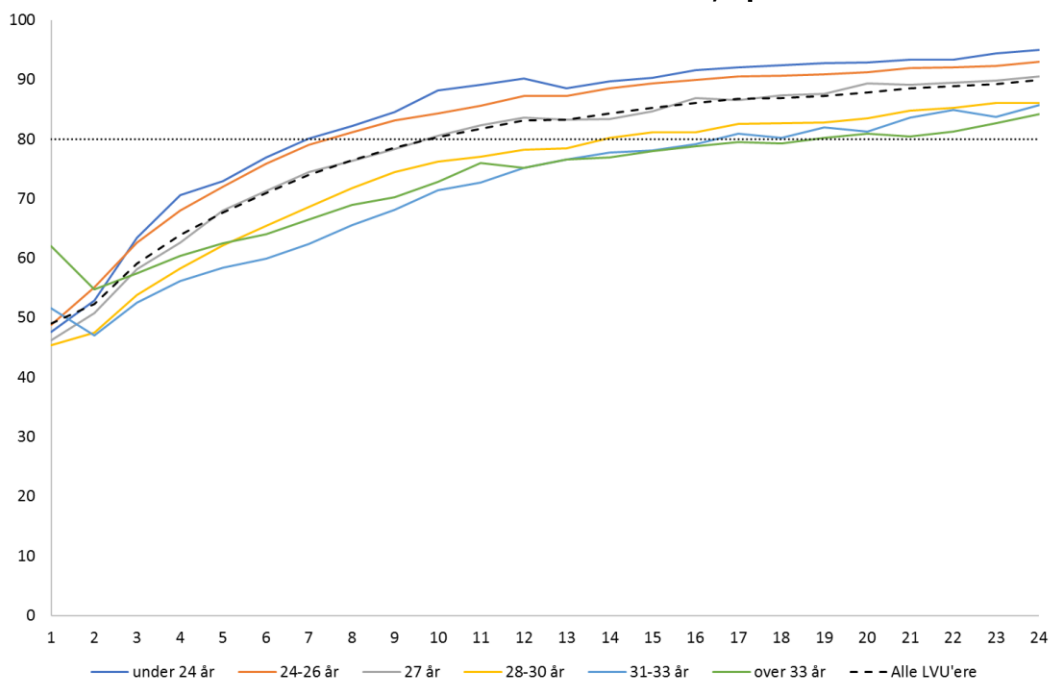
Kilde: Egne beregninger på registerdata, BEF, KOTRE og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger.

Der er ikke tilstrækkeligt datagrundlag til at opdele indvandrere og efterkommere på deres sociale ophav, i form af forældrenes uddannelsesmæssige baggrund. Det er der til gengæld for dem med dansk oprindelse. Der kan ikke påvises en signifikant forskel på hvor hurtigt dimittender med boglig forælder baggrund kommer i beskæftigelse, sammenlignet med dimittender med ikke-boglig forælderbaggrund.

Blandt de nyuddannede akademikere, er det de yngre der kommer hurtigere i beskæftigelse, sammenlignet med lidt ældre nyuddannede, eksempelvis dem i 30'erne, jf. figur 2. Allerede efter 7 måneder er 80 pct., af de 24-26-årige dimittender i beskæftigelse. Tilsvarende går der 19 måneder inden 80 pct. af dimittenderne over 33 år er i beskæftigelse. De 27-årige dimittender kommer i beskæftigelse i et forløb, som ligger tæt op ad gennemsnittet for alle kandidater.

Figur 7: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, i pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE, Befolkningsregistret og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenstiden på 5 uger. Alderen er opgjort primo 2014, som en heltalsværdi. Det har ikke været muligt at opgøre den præcise alder, som decimaltal, hverken primo året eller på dimissionstidspunktet, da datagrundlaget ikke indeholder oplysninger om fødselsdato, men blot oplysning om fødselsåret.

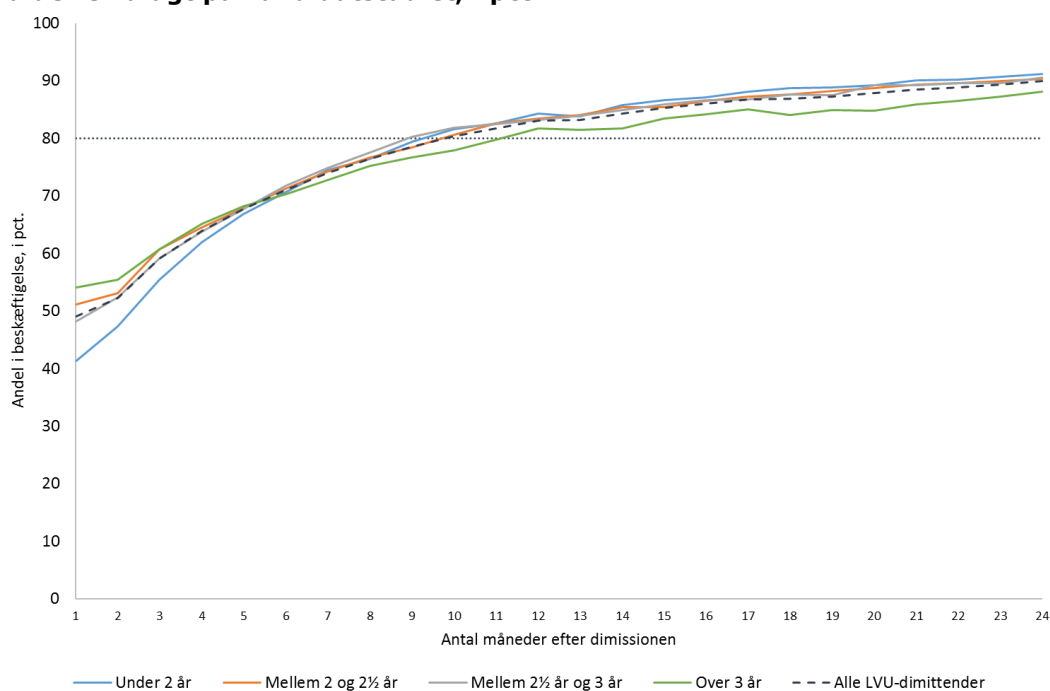
5. Kandidatstudiet og studietiden

Antal år brugt på kandidatstudiet

Det overordnede billede er, at jo flere år man bruger på sit kandidatstudie, jo længere tid går der inden man kommer i beskæftigelse efterfølgende. Særligt gælder, at hvis man har brugt mere end 3 år på studiet, så er beskæftigelsesandelen lavere, end for de dimittender som har brugt kortere tid på studiet, jf. figur 8. Fra ca. et halvt år efter dimissionen er beskæftigelsesandelen ca. 3 procentpoint under det overordnede gennemsnit for alle dimittender.

De første måneder efter dimissionen er dog anderledes. Her er der blandt dem der har brugt lang tid på studiet, alt andet lige, er en højere andel som er i beskæftigelse.

Figur 8: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, opdelt på hvor lang tid der er brugt på kandidatstudiet, i pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata; KOTRE og AMR.

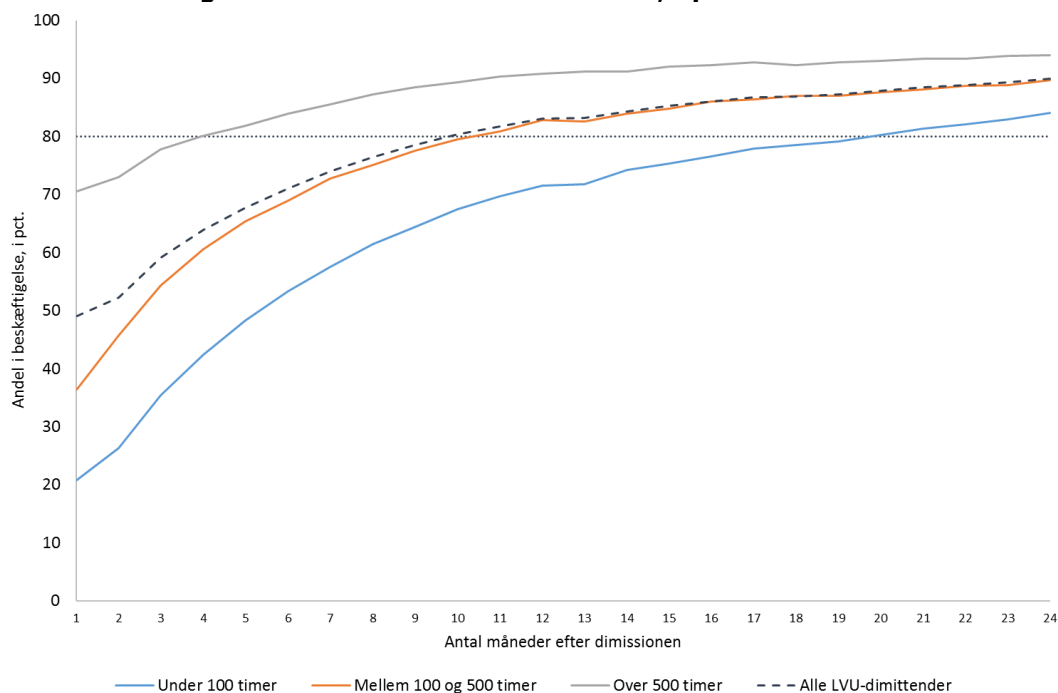
Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger.

Studiejob

Dimittender som har haft beskæftigelse under studiet kommer, alt andet lige, hurtigere i beskæftigelse, end dem der ikke har haft beskæftigelse, jf. figur 9. Det gælder i særligt grad i perioden umiddelbart efter dimissionen.

Det forspring, som dem der i høj grad har haft studiejob, har i forhold til de øvrige dimittender, varer ved i flere år. Forskellen indsnævres dog, jo længere tid der går efter dimissionen. Et år efter dimissionen er forskellen ca. 20 procentpoint, mens den efter 2 år er reduceret til ca. 10 procentpoint.

Figur 9: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, opgjort på antal timers beskæftigelse i løbet af det sidste studieår, i pct.

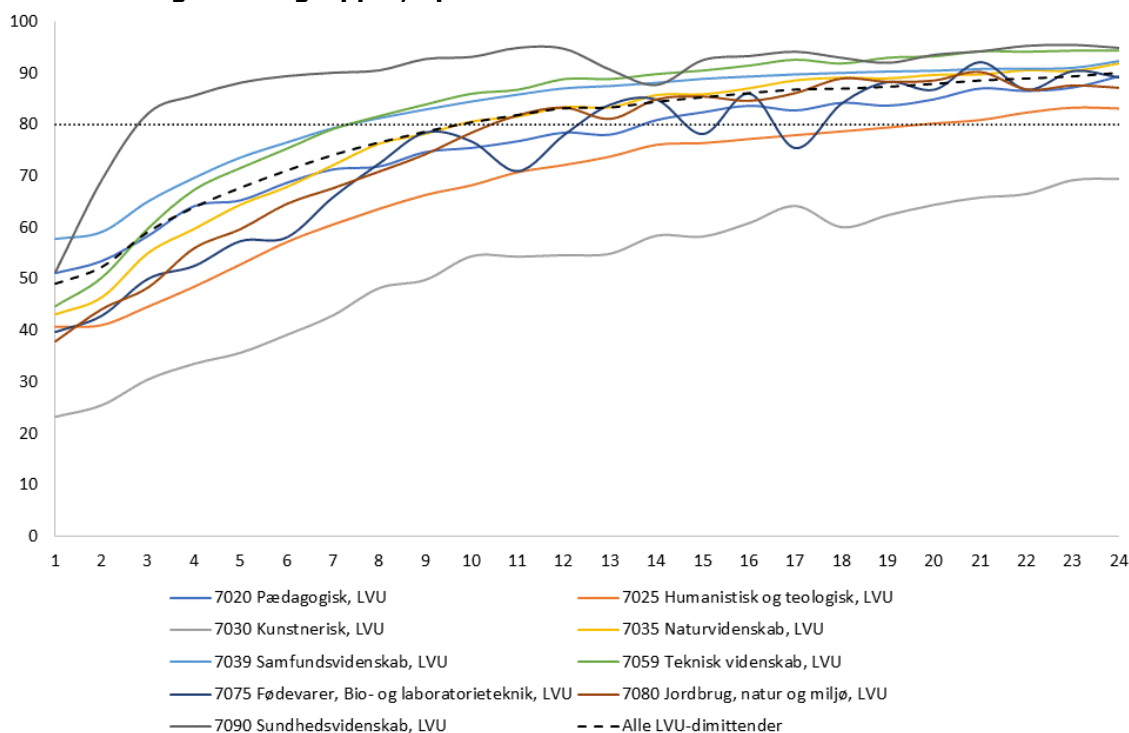

Kilde: Egne beregninger på registerdata; KOTRE og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger.

Der er betydelige forskelle mellem forskellige hoveduddannelsesgrupper på, hvor hurtigt dimittenderne kommer i job, jf. figur 10. De sundhedsvidenskabeligt uddannede, hvor 80 pct. er i beskæftigelse inden for de første 3 måneder efter dimissionen, er hurtigst. Det er de kunstnerisk uddannede, som er længst tid om at komme i beskæftigelse. Analysen dækker kun en periode på 24 måneder, hvor godt 69 pct. af de kunstnerisk uddannede dimittender er kommet i beskæftigelse.

Figur 10: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, opgjort på uddannelsesmæssige hovedgrupper, i pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenperioden på 5 uger.

Der er forskelle på, hvilke uddannelser der dimitteres fra, afhængigt af etnisk og social baggrund, jf. tabel 1. Eksempelvis vælger indvandrere og efterkommere i højere grad uddannelser indenfor de tekniske videnskaber, sammenlignet med personer med dansk oprindelse.

**Tabel 1: Sammenhæng mellem uddannelsesvalg og baggrund for dimit-
tendårgang 2014, antal personer og procent**

Uddannelsesgrupper	Indvandrere eller efterkommer	Dansk oprindelse med	
		ikke-boglig forældrebaggrund	boglig forældrebaggrund
Pædagogisk	52 2%	299 7%	470 5%
Humanistisk og teologisk	339 12%	790 20%	1842 20%
Kunstnerisk	139 5%	112 3%	363 4%
Naturvidenskab	228 8%	442 11%	968 11%
Samfundsvidenskab	956 35%	1599 40%	3155 35%
Teknisk videnskab	605 22%	429 11%	1103 12%
Fødevarer, Bio- og laboratorietechnik	26 1%	17 0%	53 1%
Jordbrug, natur og miljø	91 3%	72 2%	189 2%
Politi og forsvar mv.	n/a	22 1%	27 0%
Sundhedsvidenskab	297 11%	247 6%	840 9%
I alt	2733 100%	4029 100%	9010 100%

Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE og AMR.

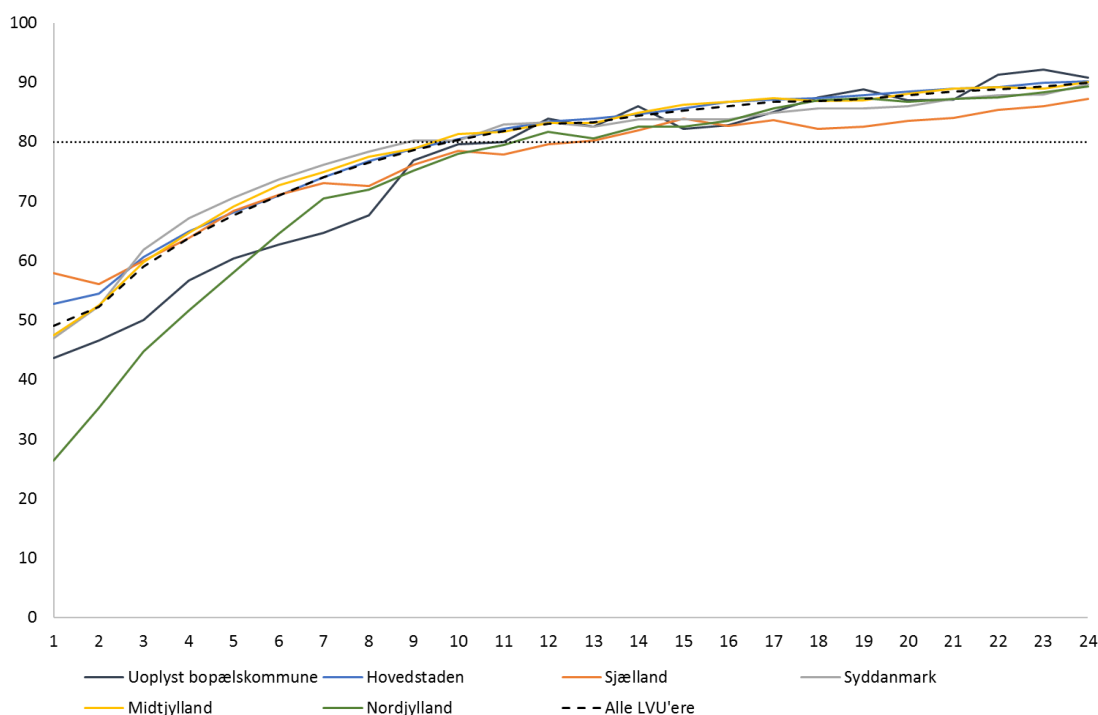
Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark.

6. De regionale arbejdsmarkeder

Geografiske forskelle

Der er geografiske forskelle på, hvor hurtigt en dimittendårgang kommer i beskæftigelse. Blandt nyuddannede med bopæl i Region Nordjylland går der gennemsnitligt længere tid, inden man kommer i beskæftigelse, jf. figur 11. Eksempelvis er andelen som er i beskæftigelse efter et halvt år, ca. 10 procentpoint lavere for dem fra Region Nordjylland, sammenlignet med de øvrige regioner. Efter knap et års tid, er dimittenderne fra Region Nordjylland dog i beskæftigelse i næsten samme grad som dem fra Region Sjælland og Region Syddanmark.

Figur 11: Andel kandidatdimittender fra 2014 med beskæftigelse som primær status i løbet af de første 2 år efter dimissionen, opgjort på de administrative regioner, i pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata, KOTRE, Befolkningsregistret og AMR.

Bem.: Der indgår kun personer som er i arbejdsstyrken, dvs. som er enten ledige eller i beskæftigelse. Således ses der i den enkelte måned bort fra personer, som er udenfor arbejdsstyrken eller som ikke er i Danmark. Kurverne knækker i starten af perioden, fordi en del af dimittenderne først bliver registreret som ledige, når retten til dagpenge starter efter karenstiden på 5 uger. Opgørelsen på regioner er baseret på bopælskommunen primo 2014. Den oplysning findes kun for ca. 85 pct. af dimittenderne. Dem med uoplyst bopælskommune kommer gennemsnitligt hurtigere i beskæftigelse end de øvrige dimittender. Af overskuelighedshensyn præsenteres de geografiske forskelle på regionsniveau, selvom modelbestimationen er lavet på landsdelsniveau.

Bilag 1: Sådan er analysen lavet

Populationen

Dimittenderne er dem der har afsluttet en kandidatuddannelse i kalenderåret 2014. Dimissionsmåneden betegnes måned 0.

	Antal
Antal dimittender	16.628
Antal med fuldt dækkende oplysninger til modelestimationen	15.536

Der indgår på alle tidspunkter i analysen kun personer, som er registreret med bopæl i Danmark.

Beskæftigelsesoplysninger

Beskæftigelses- og ledighedsoplysninger for efterfølgende 24 måneder er hentet fra Danmarks Statistiks arbejdsmarkedsregnskab [AMR](#).

I opgørelserne ses der bort fra personer som i den pågældende måned er udenfor arbejdsstyrken. Personer som enten er ledige eller i beskæftigelse udgør arbejdsstyrken. Datamæssigt er der afgrænset til soc_status_koder til og med kodeværdi 200.

Tidspunktet hvor dimittenderne er kommet i beskæftigelse opgøres i afsnit 2 på tre forskellige måder:

- 1) Alle grader af beskæftigelse tages med. Dvs. minimum en times arbejde i den pågældende måned.
- 2) Beskæftigelse som primær status. Personen skal være i beskæftigelse minimum 74 timer i en måned.
- 3) Selvforsørgende. Personen skal være beskæftiget minimum 30 timer om ugen, som beregningsmæssigt sættes til 120 timer om måneden.

I såvel modelestimationen som i den visuelle tilgang anvendes definition 2).

Personkarakteristika

Der henvises til variabeldokumentationen på [dst.dk](#).

Bilag 2: Time-to-event model

Den estimerede model er af proportional hazard typen. Der er anvendt Proc Phreg proceduren i programpakken SAS. Estimerede af modellestimationen er gengivet i tabel B.2.

Tabel B.2: Estimerede effekter af dimittendernes karakteristika, studiet og studietidens karakteristika og det regionale arbejdsmarked i forhold til tilbøjeligheden til at komme i beskæftigelse

Parametre som påvirker mulighederne for at komme i beskæftigelse	Estimeret effekt
Dimittendens personkarakteristika	
Kvinde med barn/børn under 5	-0,073*
Mand med barn/børn under 5 år	0,140***
Ikke dansk oprindelse	-0,541***
Dimittendens alder	-0,028***
Studiet og studietiden	
Studietidslængden for kandidatuddannelsen over 3 år	-0,074***
Omfanget af studiejob sidste studieår, i 1.000 timer	0,763***
<i>Effekterne af hovedstudieretningerne er estimeret i forhold til de sundhedsvidenskabelige kandidater</i>	
Teknisk videnskab, LVU	-0,391***
Pædagogisk, LVU	-0,441***
Samfundsvidenskab, LVU	-0,478***
Politi og forsvar mv., LVU	-0,505***
Naturvidenskab, LVU	-0,520***
Fødevarer, Bio- og laboratorietechnik, LVU	-0,576***
Jordbrug, natur og miljø, LVU	-0,730***
Humanistisk og teologisk, LVU	-0,737***
Kunstnerisk, LVU	-1,082***
Det regionale arbejdsmarked	
Bopæl i Region Nordjylland	-0,175***

Bem.: *** betyder signifikant på 0,1 pct. niveau, ** på 1 pct. niveau og * på 5 pct. niveau.

Modellen er estimeret særskilt for dimittendårgangene 2009 til 2014. Der er en betryggende stabilitet og ensartethed modellerne imellem, med parameterestimater og signifikansniveauer i samme størrelsesorden.